

کۆمه‌لگه... ئەخلاق و شتی تریش...!

سەرۆهر کهریم

sarwarkareem@gmail.com

(ناسینی خه‌ك به‌ره‌فتاریه‌تی، نه‌ك به‌ قسه‌کانی) ئەنگلس

قسه‌کردن له‌سهر چه‌مکی ئەخلاق بۆ خۆی هه‌لگری چه‌ندین ماناو ده‌لاله‌تی جیاوازه و له‌ قۆناغیکه‌وه بۆ قۆناغیکه‌ی تر ده‌گۆڕی و مانای جیاوازی و هه‌رده‌گرئ، به‌ تاییه‌ت له‌وه کۆمه‌لگایانه‌ی که هه‌موو ماناکانی ئەخلاق له‌ سێکسدا کورت ده‌که‌نه‌وه و ده‌بیه‌ستنه‌وه به‌رگه‌زی مێ وه‌.

کۆمه‌لگای کوردی، یه‌کیکه‌ له‌وه کۆمه‌لگایانه‌ی به‌شپوه‌ی زۆر توندپه‌وانه په‌یوه‌سته به‌ چه‌مکی ئەخلاقه‌وه و ئەمه‌شی کورته‌کردۆته‌وه به‌ ژنانه‌وه، به‌مانایه‌کی تر هه‌ینده‌ی قسه له‌سهر ئەخلاق ده‌کرئ و هه‌میشه‌ پێنمایی تاکه‌کانی کۆمه‌لگا ده‌کریت، که په‌یوه‌ست بن به‌ چه‌مکی ئەخلاقه‌وه و ئەخلاقیان جوان بێت، هه‌موو ئەو گوتارانesh په‌یوه‌ست ده‌که‌ن به‌ ژنانه‌وه و رووی ده‌میان له‌ ژنانه‌ که نابیت به‌ هه‌یج جوړیک ده‌سه‌رداری ئەخلاق بن.

له‌لای پیاوی کۆمه‌لگای کوردی ژنان خۆیان هه‌لگری دنیایه‌ک گومانن و نابیت به‌ هه‌یج شپوه‌یه‌ک له‌ فه‌رمانه‌کانی پیاوان ده‌ریچن، به‌تاییه‌ت ئەوه‌ی په‌یوه‌سته به‌ ئەخلاقه‌وه، له‌ کاتی‌کدا له‌لای پیاوی کوردی هه‌یج شتی‌ک نییه‌ بۆ ژنان په‌یوه‌ست نه‌کرابیت به‌ ئەخلاقه‌وه و ته‌رازویه‌کیان داناوه و به‌ ئارازووی خۆیان هه‌موو ژبانی ژنانه‌ی پێده‌پێون بۆ هه‌ر کرداری‌ک که پیاوان به‌دلیان نه‌بیت مانایه‌کی ئەخلاقیان بۆ دروستکردووه وه‌ک (له‌به‌رکردنی جوړی جلویه‌رگ و جوړی مامه‌له‌کردن و هاو‌پێیه‌تی و قسه‌کردن.. هه‌ند). ئەگه‌ر ژنی‌ک له‌ناو کۆمه‌لگای‌کدا ئازادانه قسه بکات و گوزارشت له‌ مافه‌کانی خۆی بکات، یاخود به‌ده‌نگیکه‌ی به‌رز قسه بکات، یه‌کسه‌ر ئیته‌های ده‌که‌ن به‌ده‌رچوون له‌ ئەخلاقیه‌تی باو، که داناوی خۆی پیاو خۆیه‌تی، جیا له‌وانه‌ش له‌لای ته‌واوی پیاوانی کۆمه‌لگای ئیمه‌ ژنان شه‌ره‌ف و ناموسیانه و تا ئەوه‌په‌ری توندپه‌رون له‌وه مه‌سه‌له‌یه‌دا، بۆیه هه‌میشه‌ ژنانه‌ی دیلکردووه و هه‌موو رێگه‌کانیان لیگرتوون، چونکه پیاوانی کۆمه‌لگای ئیمه‌ خاوه‌نی عه‌قلیه‌ت و په‌روه‌رده‌یه‌کن، ئەگه‌ر بێت و ژنان به‌ ئاره‌زووی خۆیان خۆشه‌ویسته‌ی بکه‌ن و هاو‌پێیه‌تی پیاوان بکه‌ن و هاوسه‌ر هه‌لبه‌ژێرن، ئەوا به‌ده‌رچوون له‌ ئەخلاق حسابده‌کریت و سزاکه‌شی کوشتنه، چونکه پیاوانی کۆمه‌لگای ئیمه‌ وای بۆ ده‌چن که شه‌ره‌فیان چووه و ئەخلاقیان دۆراندووه و بۆ کرپنه‌وه ده‌بیت کرداری کوشتن رووبدات، به‌لام پیاوان زۆر ئاساییه‌ چوون خۆیان ئاره‌زوو ده‌که‌ن و بریار ده‌ده‌ن که جوړی په‌یوه‌ندی و هاو‌پێیه‌تی خۆشه‌ویسته‌ی دروست بکه‌ن و په‌یوه‌ندی ناچۆر و ناچیز به‌هه‌ستن له‌گه‌ل ژناندا و هه‌یج باجیکه‌ی له‌سهر نییه‌ و به‌ده‌رچوون له‌ ئەخلاقیش حساب ناکرئ و زۆرجار جوړیک له‌ پیاوان شانازی به‌وه‌وه ده‌که‌ن که له‌یه‌ک کاتدا چه‌ندین په‌یوه‌ندی نه‌شیاویان له‌گه‌ل ره‌گه‌زی به‌رامبه‌ردا به‌ستووه به‌هۆی مه‌کانه‌ی سیاسی و ئابووری و داراییه‌وه که ده‌بیته‌ هۆکاری بلاو‌بوونه‌وه‌ی چه‌ندین نه‌خۆشی له‌ناو کۆمه‌لگادا و سه‌ره‌نجامی

www.kurdistan.net.org

به کاتی ناوهندی ئه وروپا 20-8-2007 3:22

دهبیته مایه ی ئازار بۆ ژنان، به لām ئه و جۆره له پیاوان هیچ کات ئه و کرداره ی خۆیان به ده رچوون له ئه خلاق حساب ناکهن، له کاتیکدا سه رچاوه ی بـلا و بوونه وه ی فه سادی ئه خلاقین له کۆمه لگادا. تا ئه و جیگه یه ی ئیمه به و شیوه یه بیربکه یه نه وه که ژنان سه رچاوه ی شه رمن و سه رشۆکه ری پیاوانن و سه رچاوه یه کن بۆ بـلا و بوونه وه ی به ده ره وشتی، ئه وا به دلنیا ییه وه له وه په ری دوا که وتوویدا ده ژین و زۆرمان ماوه بۆ ئه وه ی بتوانین له چه مکی ئه خلاق تیگه یین و ههنگاو به ره و دنیا یه ک بنیین که ناوی مه ده نی و ها ولاتی ئازاده، به هه رحال ئیستا پیاوانی کۆمه لگای ئیمه له رووی کلتووری سیاسیه وه به و شیوه یه بیرده کاته وه ده ست به رداریشی نابیت، بۆیه ده کری بزووتنه وه ی یه کسانیه خوازی و بزوتنه وه ی ژنان زۆر به جدیی هه ولی شیکردنه وه ی مانا و چه مکی ئه خلاق بدن و ئه و بیره کۆنه سواوه وه لابننن که ئه خلاق ی په یوه ست کردوه به ژنانه وه، ئه گه ره هه ول نه درئ بۆ وه لاوه نانی ئه و بیرکردنه وه یه، ئه وا ریژه ی قوربانیه کانی چه مکی ئه خلاق له زیاده بووندا ده بیت و ئازاره کانی ژنانیش هه ر به رده وام ده بیت...